

Zbornik sudske prakse

Predmet C-5/12

Marc Betriu Montull
protiv
Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Juzgado de lo Social n° 1 de Lleida)

„Socijalna politika – Direktiva 92/85/EEZ – Zaštita sigurnosti i zdravlja trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu – Članak 8. – Rodiljni dopust – Direktiva 76/207/EEZ – Jednako postupanje prema radnicima i radnicama – Članak 2. stavci 1. i 3. – Pravo na dopust zaposlene majke nakon rođenja djeteta – Moguće korištenje od strane zaposlene majke ili zaposlenog oca – Majka izvan sustava rada i bez prijave u javni sustav socijalnog osiguranja – Isključenje prava na dopust zaposlenog oca – Biološki otac i otac po posvojenju – Načelo jednakog postupanja“

Sažetak – Presuda Suda (četvrto vijeće) od 19. rujna 2013.

1. *Socijalna politika – Zaštita sigurnosti i zdravlja radnika – Trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu – Direktiva 92/85 – Samostalna djelatnica neprijavljena u javni sustav socijalnog osiguranja – Pravo na rodiljni dopust – Nepostojanje – Radnica koja nije obuhvaćena Direktivom 92/85*

(Direktiva Vijeća 92/85, čl. 8.)

2. *Socijalna politika – Radnici i radnice – Pristup zapošljavanju i radni uvjeti – Jednako postupanje – Direktiva 76/207 – Zaštita sigurnosti i zdravlja radnika – Trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu – Direktiva 92/85 – Rodiljni dopust – Nacionalna mjera prema kojoj radnica ili radnik mogu ostvarivati pravo na rodiljni dopust nakon proteka obveznog dopusta majke – Zahtjev prema kojem se navedeni dopust radniku može odobriti samo ako je djetetova majka u radnom odnosu – Dopuštenost – Različito postupanje na osnovi spola – Opravdanje*

(direktive Vijeća 76/207, čl. 2. st. 1. i 3. i 92/85, čl. 8.)

1. Majka djeteta koja obavlja samostalnu djelatnost bez prijave u javni sustav socijalnog osiguranja nema pravo na dopust predviđen Direktivom o provođenju poticajnih mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu. Naime, situacija takve samostalne djelatnice nalazi se izvan područja primjene Direktive 92/85 kojom su obuhvaćene samo trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu, a svoju profesionalnu aktivnost obavljaju pod upravljanjem poslodavca.

(t. 59., 64.)

2. Direktivu 92/85 o provođenju poticajnih mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu i Direktivu 76/207 o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pogledu pristupa zapošljavanju, strukovnom osposobljavanju i napredovanju te uvjeta rada valja tumačiti na način da se ne protive nacionalnoj mjeri prema kojoj otac djeteta koji je u radnom odnosu može, u dogovoru s majkom koja je također u radnom odnosu, ostvarivati pravo na rodiljni dopust nakon proteka šest tjedana obveznog dopusta majke nakon poroda, osim ako postoji opasnost za zdravlje majke, dok, s druge strane, otac djeteta koji je u radnom odnosu nema pravo na dopust ako majka djeteta nije u radnom odnosu i nije prijavljena u javni sustav socijalnog osiguranja.

Što se tiče Direktive 76/207, iako takva nacionalna mjera uspostavlja spolno utemeljenu razliku u postupanju, u smislu članka 2. stavka 1. te direktive, riječ je o mjeri kojoj je cilj zaštititi biološko stanje žene tijekom i nakon trudnoće i koja je stoga opravdana prema članku 2. stavku 3. te iste direktive.

(t. 60., 61., 63., 66. i izreka)